

Tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø på Eidslandet, i Vaksdal kommune for Statnett SF

Statsforvalteren gir Statnett SF tillatelse til anleggsarbeider i sjø på Eidslandet i Vaksdal kommune. Tiltaket omfatter oppgraving av 1 500 m³ sjøbunnsmasser og plastring av kaistrukturen med inntil 500 m³ stein. Formålet med tiltaket er å bygge et nytt kaihakk på Eidslandet for å muliggjøre transport av transformator til nye Krossdalen transformatorstasjon i Modalen kommune.

Arbeidene med kaihakket forventes å bli utført våren 2026, og arbeidet vil pågå i ca. fire måneder.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Vilkår for tillatelsen er gitt i vedlegg som følger tillatelsen.

Vi viser til søknad fra Sweco på vegne av Statnett SF mottatt 3. mars 2025, samt andre opplysninger som kom fram under behandling av søknaden.

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven § 11

Statsforvalteren gir Statnett SF tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø for å etablere ny kai på Eidslandet i Vaksdal. Tillatelsen er hjemlet i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen om tillatelsen som skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre. Tillatelsens vilkår er vedlagt dette brevet.

Statsforvalteren har regulert de forholdene som er vurdert til å ha de mest alvorlige miljømessige konsekvensene.

I tillegg til de kravene som følger tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, med tilhørende forskrifter. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om andre regler som kan være aktuelle for virksomheten, viser vi til hjemmeside til Miljødirektoratet www.miljodirektoratet.no.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelsen og kontroll etter forurensningsloven, basert på ressursbruken i saken, jf. Forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4.

På bakgrunn av Statsforvalterens ressursbruk i saken vedtar vi gebyr etter sats 6 på 45 600. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se kapittel 39 i forurensningsforskriften for mer informasjon om saksbehandlingsgebyret..

Om tiltaket

Statnett skal bygge ny transformatorstasjon i Krossdalen, samt kraftledninger mellom Steinsland og Krossdalen. Tiltaket er en del av ny Krossdalen trafostasjon prosjektet, og går under konsesjonssak Krossdalen transformatorstasjon¹. For å muliggjøre transporten av den nye transformatoren, vil det bli bygget et nytt kaihakk på Eidslandet ved gnr./bnr. 35/3 og 35/73 i Vaksdal kommune. Plassering av tiltaksområdet er vist i Figur 1.

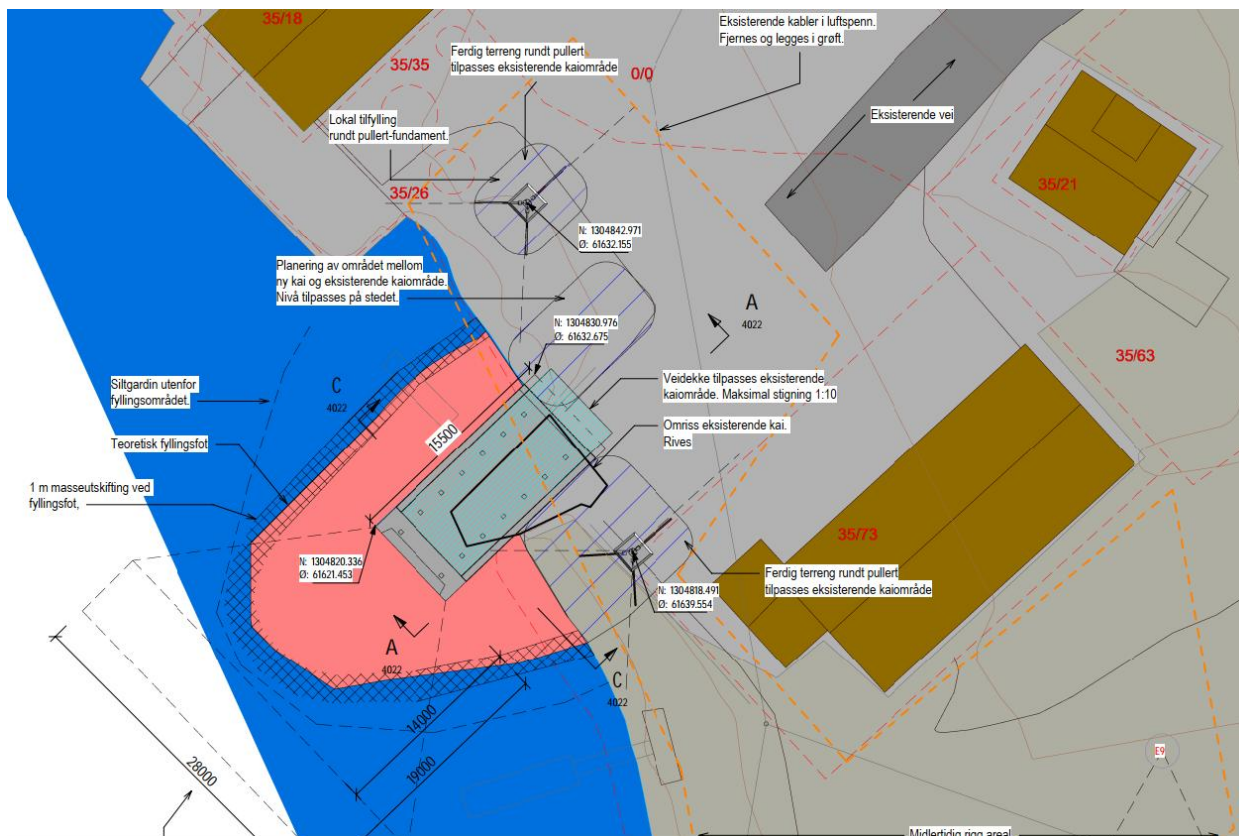
Anleggsarbeidet omfatter utfylling og mudring i sjø. Sweco har i søknad beskrevet arbeidet, risikovurdert anleggsarbeidet ut fra kjent marine naturtyper og fiskeriinteresser som kan bli påvirket av anleggsarbeidet og foreslått avbøtende tiltak for å redusere fare for forurensning til et akseptabelt nivå.

Figur 1: Oversiktskart som viser lokalisering av tiltaksområdet på Eidslandet markert i rødt.

For å etablere kaifronten graves det opp 1 500 m³ sjøbunnsmasser over et område på 300 m². Dette skal gjøres fra land ved hjelp av gravemaskin. For å beskytte kaistrukturen mot erosjon, skal det fylles ut materiale i sjøen rundt. Stein som graves ut skal brukes til dette formålet, og det vil dekke et område på 100 m² med et volum på 500 m³. Skisse over kaihakk, mudrings- og utfyllingsområdet er vist i Figur 2.

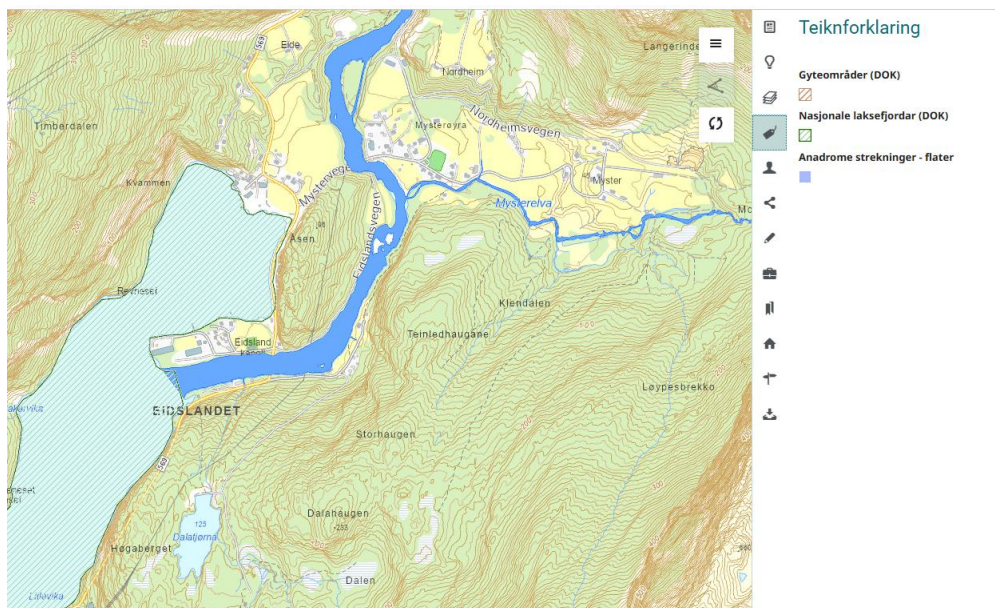
¹ Krossdalen transformatorstasjon, ny 420 kV Steinsland-Krossdalen og ny delstrekning 420 kV Krossdalen-Haugsvær. 13.03.24.

Figur 2: Kartskisse over kaihakk hvor antatt plastringsareal (ca. 300 m²) er markert i rosa.

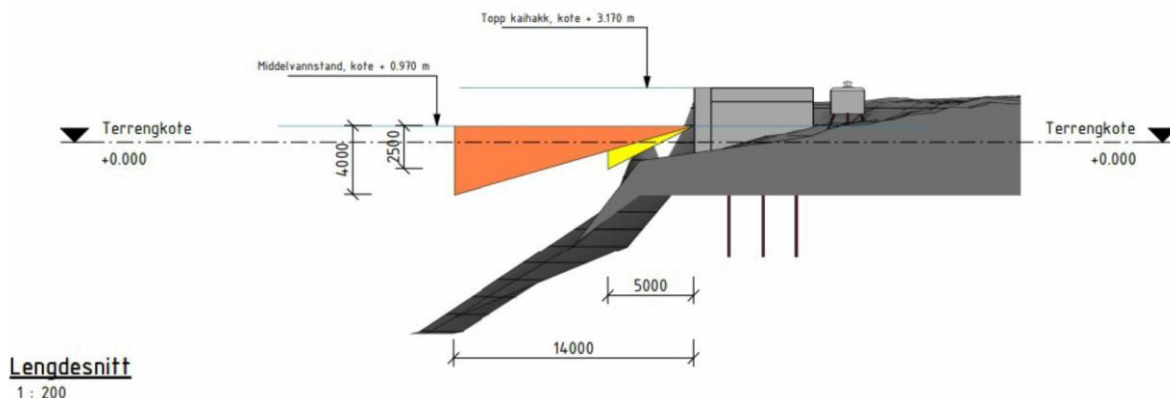
Det aktuelle området har blitt utfyllt i sjø i flere steg og derfor antas det at det finnes hovedsakelig fyllmasser av stein, sand og grus på bunnen, uten signifikant bunnvegetasjon. På grunn av isdekke på fjorden ved Eidslandet var det ikke mulig å gjennomføre prøvetaking av sedimentmasser før søknaden ble utarbeidet, og forurensningssituasjonen er derfor per nå ukjent. Sedimentmasser som skal mudres, vil derfor mellomlagres på tett dekke, prøvetas og avvannes før de eventuelt kan leveres til et godkjent deponi, i samsvar med forurensningsgraden. Stein som skal gjenbrukes, vil bli sortert ut.

Tiltaket skal gjennomføres i enden av Eidsfjorden (ID: 0261020500-C), som ifølge databasen VannNett er en ferskvannspåvirket og beskyttet fjord. Eidsfjorden er en del av det beskyttede området "Fjordene rundt Osterøy", som er en nasjonal laksefjord og er vernet i henhold til Lakse- og innlandsfiskeloven § 7. Fjorden huser en rekke fiskearter, og det er registrert både gyte- og oppvekstområder for flere av disse, inkludert torsk. 50-100 meter fra kaihakket er det identifisert et område som er egnet for bading, og som inngår i et friluftsområde klassifisert som "svært viktig" ifølge til databasen Naturbase.

Figur 3 Oversiktskart som viser registrerte fiskeriinteresser i nærheten av tiltaksområdet og anadrom strekning i elva Ekso

De foreslåtte tiltakene omfatter bruk av siltgardin for å hindre spredning av partikler under arbeidene. Utgravde masser skal prøvetas ved oppstart av gravearbeidene. Oljelense skal være lett tilgjengelig, og det skal utarbeides en sluttrapport som dokumenterer hvordan tiltakene følges opp i løpet av anleggsperioden. Rapporten skal også inneholde informasjon om håndtering av massene, mengden masser som leveres til deponi, samt hvilke typer masser som gjenbrukes.

Figur 4 Lengdesnitt av planlagt kaihakk (Statnett)

Høringsuttalelser

Statsforvalteren sendte søknaden til Bergens Sjøfartsmuseum, Kystverket, Fiskeridirektoratet, Vaksdal kommune, Sør-Norges Fiskarlag, Mattilsynet og Forum for natur og friluftsliv (Høringsradaren) 5. mars 2025 med høringsfrist 11. april 2025. Søknaden ble også annonsert på hjemmesiden til Statsforvalteren.

Vi mottok uttale fra Bergens Sjøfartsmuseum og Fiskeridirektoratet.

Bergen Sjøfartsmuseum (11. april 2025)

Gjengivelse av uttalen:

"Museet kjenn ikkje til kulturminne ved Eidslandet i Vaksdal kommune som kan bli direkte råka av det omsøkte tiltaket. Museet har derfor ingen merknader til det planlagde arealinngrepet.

Det er likevel mogleg at det ligg kulturminne i det aktuelle området. Me gjer derfor merksam på at tiltakshavaren pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne."

Fiskeridirektoratet (11. mars 2025)

Gjengivelse av direktoratets vurdering:

"Fiskeriinteresser i området

Gytefelt torsk (Havforskningsinstituttet)

Havforskningsinstituttet har registrert gytefelt torsk i Indre Osterfjorden-Eidsfjorden hvor det søkes om tillatelse etter forurensningsloven. Gytefeltet vurderes å være lokalt viktig (C) ihht. verdivurdering av biologisk mangfold med mye egg (3), lite tilbakeholdelse av egg (1) iflg. Havforskningsinstituttets beskrivelse av gytefeltet. Torsken har sin gytetid fra begynnelsen av januar til ut april måned, og i påfølgende måneder mai-juli vil det være egg og larver i vannmassene.

Låsettingsplasser

Det er registrert 3 låsettingsplasser i Eidsfjorden. En låsettingsplass er en lokasjon hvor topografiske og hydrografiske forhold er egnet for notsteng som kan låsettes der, dvs. fisken kan oppbevares i noten/ innhengningen til den er klar for omsetning. Fiskeridirektoratet har ikke nyere data om bruk av låsettingsplassene i Eidsfjorden, men trolig er de bare sporadisk i bruk.

Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskeridirektoratet har særlig fokus på gyte- og oppvekstområde for torsk. Etter gyting er egg og larver ekstra utsatt for ytre påkjenninger, og det er viktig at de har best mulig miljøforhold. Mudring og utfylling av masser i sjøområder hvor det er registrert gytefelt, kan ha uheldig påvirkning på gytesuksess og medføre risiko for egg og larver.

Fiskeridirektoratet vurderer at omsøkte tiltak som skal utføres i sjø i forbindelse med etablering av et nytt kaihakk på Eidslandet ikke vil medføre vesentlig risiko for bevaring av gytefeltet som er registrert i fjorden. Vi forutsetter at avbøtende tiltak med siltgardin gjennomføres som beskrevet i søknaden."

Rettslig grunnlag for tillatelsen

Forurensningsloven

Hovedregelen i forurensningsloven er at forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er lovlig uten tillatelse når forurensningen fra anleggsarbeidet er "vanlig", jf. forurensningsloven § 8, første

ledd nr. 3. Statsforvalteren har vurdert at forurensingspotensialet med anleggsarbeidene i sjø medfører fare for forurensning som ikke er normal/vanlig etter art og omfang og dermed kreves det tillatelse etter lovens § 11,

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for forurensning fra anleggsvirksomhet, jf. rundskriv² T-3/12.

Når Statsforvalteren vurderer om det skal gis tillatelse til forurensende virksomhet, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på forurensningsulempene ved tiltaket sammen med fordeler og ulemper tiltaket ellers vil kunne før til jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. Statsforvalteren legger til grunne anbefalinger i Miljødirektoratets veileder M-350/2015³ i vår vurdering av saken.

Naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, "føre-var-prinsippet", samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Vannforskriften

Søknader om tillatelser til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderes etter vannforskriften. Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndigheten skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i § 9 eller § 10.

Nasjonal laksefjord

Når det blir gjort vedtak eller gjennomført tiltak som kan påvirke laksens levevilkår, skal de særskilte hensynene som følger av Stortingets vedtak om nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder legges til grunn. I disse områdene skal laksen sikres en spesiell beskyttelse mot skadelige inngrep, jf. lakse- og innlandsfiskeloven § 7 a. Dette innebærer å gi en spesiell beskyttelse mot skadelige inngrep og aktiviteter i vassdragene, samt beskyttelse mot oppdrettsvirksomhet, forurensning og inngrep ved munningene i de nærliggende fjord- og kystområdene

Avgrensing mot annet lovverk

Arealendringen som kaihakkert innebærer er søkt godkjent etter energiloven. Søknad om konsesjon ble sendt NVE i januar 2023 og konsesjonen er ikke gitt ennå. Statnett har utarbeidet detaljplan for Krossdalen transformatorstasjon der kaien på Eidslandet inngår. I følge Statnett vil detaljplanen sendes på høring i løpet av sommeren 2025. Så denne tillatelsen etter forurensningsloven kan ikke benyttes før NVE har gitt konsesjon og godkjent detaljplan etter energiloven. Dersom NVEs godkjenningsvedtak innebærer endringer i faktagrunnlaget og risikovurderingen for anleggsarbeidene som ligger til grunn for denne søknaden må denne tillatelsen endres i samsvar med NVEs vedtak.

Tiltaket må også godkjennes etter havne- og farvannsloven av havnemyndighet.

² "Statsforvalterens myndighet etter forurensningsloven, oreigningslova og produktkontrollloven." Rundskriv T-3/12 sist endret 11. desember 2019.

³ Håndtering av sedimenter. M-350. Oppdatert mai 2018.

Vår vurdering av søknaden

Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens § 36-2 sine krav til innhold i søknaden om tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalteren vurderer at fare for forurensning og negativ påvirkning fra anleggsarbeidene blir redusert til et akseptabelt nivå med de avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden datert 3. mars 2025, og våre vilkår er i hovedsak i samsvar med søknadens forslag.

Vår største endring i forhold til søknad er at vi stiller krav om turbiditetsmålere på utsiden av siltgarden med alarmgrenser for stans i arbeidene.

Begrunnelse for valgte vilkår og krav

Oppgraving av 1 500 m³ sjøbunnsmasser vil kunne medføre spredning av finstoff, evt. med miljøgifter, som kan ha negative effekter på friluftsinteresser, marine naturtyper og kjente fiskeriinteresser nært tiltaksområdet. Sedimentene er ikke undersøkt for eventuelt innhold av miljøgifter og vi setter vilkår om at prøveresultatene med oppdatert risikovurdering av metode for oppgraving skal oversendes Statsforvalter før oppstart.

Fiskeridirektoratet vurderer at bruk av siltgardin vil ivareta fiskeriinteressene. Siden anleggsarbeidene sannsynligvis vil skje delvis innenfor gytetiden i gytefeltet for kysttorsk (1. januar – 30. april) setter vi også vilkår om on-line måling av turbiditet på utsiden av siltgarden, med alarmgrenser for turbiditet i sjøen og krav om stans i arbeidene dersom turbiditeten skyldes anleggsarbeidene.

Vi vurderer at søknadens beskrivelse av mellomlagring/håndtering av de oppgravde sjøbunnsmassene er tilstrekkelige og tar de med som vilkår.

Vurderinger etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Tiltaket er lite og avgrenset. Avstand til Ekso, som er anadromt vassdrag er over 700 meter, og med en effektiv siltgardin supplert med turbiditetsmålinger så vurderer at fare for forurensning og negativ påvirkning utgjør lav og akseptabel risiko. Og derfor at Eidsfjordens status som nasjonal laksefjord og Eksos bestander av anadrom laks og sjørret ikke utsettes for uakseptabel risiko for negativ påvirkning som følge av anleggsarbeidene.

Krav til kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 8. Siden vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillende, vil ikke føre-var-prinsippet (NML § 9) komme til bruk.

Vi har tatt hensyn til økosystemet og den samlede belastningen (NML § 10) gjennom vurderinger som ligger til grunn for kravene som er satt i vilkårene i tillatelsen. NML § 11 påpeker at det er tiltakshaver som skal bære kostnadene til avbøtende tiltak.

Miljømålet i vannforskriften er at alle vannforekomster skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. En forverring av en vannforekomst kan ikke tillates med mindre det er mulighet til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

I denne saken legger Statsforvalteren til grunn at tiltaket vil gi en midlertidig påvirkning og at tilstanden i resipienten vil bli gjenopprettet når arbeidet stanser. Vi ser det derfor ikke som sannsynlig at tiltaket vil kunne føre til at miljømålene ikke nås, eller at tilstanden til vannforekomsten blir forverret. Kravene i vannforskriften er derfor ikke til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Konklusjon

Statsforvalteren har behandlet søknaden, og vurdert de forurensningsmessige ulempene opp mot de samfunnsmessige fordelene. Under forutsetning om at de avbøtende tiltakene som er planlagt blir gjennomført og at anlegget blir driftet i tråd med utslippstillatelsen, vurderer vi at fare for forurensning og negativ påvirkning blir redusert til et akseptabelt nivå. Statsforvalteren gir derfor tillatelse etter forurensningsloven § 11. Statsforvalteren tar likevel forbehold om at det kan bli krevd ytterligere tiltak dersom det skulle vise seg å være nødvendig.

Endring og omgjøring

Vi vil påpeke at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte grensene, plikter virksomheten å redusere utslippene så langt som mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Virksomheten er pliktig til å unngå unødvendig forurensning, jf. forurensningsloven § 7. Viser det seg at forurensningsforholdene endrer seg, kan Statsforvalteren med hjemmel i forurensningsloven § 18 endre vilkårene i tillatelsen og sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utgreiing av saken. En endringssøknad må derfor sendes i god tid før en eventuell endring kan gjennomføres.

At vi har gitt tillatelse til forurensning fritar ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forurensning har ført til, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven med tilhørende forskrifter. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om andre regler som kan være aktuelle for virksomheten viser vi til hjemmesiden til Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven med tilhørende forskrifter er og straffbart.

Rett til å klage

Partene involvert i saken og andre med særlig interesse kan klage innen tre uker fra virksomheten har mottatt dette brevet, jf. forvaltningsloven § 28. I en eventuell klage skal det gå klart fram hva klagen gjelder, og hvilke endringer en ønsker. Klager bør være begrunnet og skal sendes til Statsforvalteren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket blir utsatt. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter oppfordring, eller på eget initiativ, avgjøre at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. En slik avgjørelse kan det ikke klages på.

De kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage skal være begrunnet, og den må sendes til Statsforvalteren i Vestland innen tre uker. Virksomheten må betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagen, vil overskuddsbeløpet bli refundert.

Med helsing

Sissel Storebø
seksjonsleder

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

Kopi til:

Fiskeridirektoratet
Bergen sjøfartsmuseum
Vaksdal kommune
NVE
Sweco ved saksbehandler

Tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø på Eidslandet, i Vaksdal kommune for Statnett SF

Tillatelsen er gitt i samsvar med forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger som kom fram i søknad datert 3. mars 2025 og opplysninger som kom fram under saksbehandlingen.

Dersom tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra tiltaket og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen to år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Data om virksomheten

Bedrift	Statnett SF
Postadresse	Postboks 4904 Nydalen, 0423 Oslo
Kommune og fylke	Vaksdal, Vestland
Organisasjonsnummer/ eid av	962 986 633

Statsforvalteren sine referanser

Løyvenummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2025.0447.T	4628.0040.01	2025/1725

Tillatelse gitt første gong: 11. juni 2025		
Sissel Storebø seksjonsleder	Magne Nesse senioringeniør	

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Endringsdato	Vilkår og omtale av endringer

1 Tillatelsen omfatter

1.1 Omfang

Tillatelsen gir vilkår for å redusere forurensning fra mudring og utfylling i sjø.

Tiltaket i sjø omfatter oppgraving av 1 500 m³ sjøbunnsmasser og plastring av kastrukturen med inntil 500 m³ stein.

Statsforvalteren legger til grunn at tiltakene skal gjennomføres som nevnt i søknaden datert 3. mars 2025 med mindre annet er avtalt med Statsforvalteren.

Tillatelsen kan ikke tas i bruk før NVE har gitt konsesjon og godkjent detaljplan etter energilovens bestemmelser.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av anleggsarbeid senest en uke før anleggsarbeidet starter. Det kan varsles med en e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så lang som mulig

All forurensning fra virksomheten er isolert sett uønsket. Virksomheten plikter å redusere utslippene sine så langt det er mulig uten rimelige kostnader. Pliktene omfatter også utslipp av komponenter som det ikke er satt uttrykkelige grenser for gjennom vilkår i denne tillatelsen.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktet utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha noe å si for utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumenterte.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning skal virksomheten så langt som mulig uten urimelige kostnader sette i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Om nødvendig må virksomheten redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal i tillegg varsles i samsvar med punkt 3.3

2.4 Miljørisikovurdering av anleggsarbeidet

Tillatelsens vilkår er basert på de miljørisikovurderingene som er utført i forbindelse med søknad om tillatelse etter forurensningsloven og de forslag til de avbøtende tiltakene som er søkt om for å redusere fare for forurensning til et akseptabelt nivå.

Virksomheten plikter å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. Ved endret forhold skal miljørisikovurderingene oppdateres. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighet- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herifra blir innarbeidet og gjennomført.

2.5 Ansvar

Tiltakshaver er ansvarlig for å sikre og dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen blir stette. Tiltakshaver plikter å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne gjøre greie for risikoforhold. Tiltakshaver plikter videre å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkårene som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.6 Erstatningsansvar

Selv om tillatelsen er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.

2.7 Kulturminne i sjø

Bergens sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom en under arbeid i sjøområdene finner skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli påvirket av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Arbeidet må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

2.8 Saksbehandling etter annen lovgivning

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling eller at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning, for eksempel energiloven og havne- og farvannsloven.

3 Internkontroll, beredskapsplan og akutt forurensning

3.1 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i medhold til internkontrollforskriften¹. Internkontrollforskriften skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver stetter kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontroll oppdatert.

Når en tiltakshaver som oppdragsgiver engasjerer oppdragstaker (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på tiltakshavers anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og har internkontrollsystem i tråd med tillatelsens vilkår.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

Tiltakshaver plikter å alltid å oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver sette i verk miljørisikoreduserende tiltak.

3.1.1 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndtering skal dokumenteres skriftlig.

3.1.2 Krav til kompetanse

Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i forbindelse med prosjektet, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

3.2 Beredskapsplan

Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påvirkning av akutt forurensning for sin virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskap skal stå i rimelig forhold til sannsynlighet for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense påvirkning av forurensningen.

Tiltakshaver skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endret forhold skal beredskapsplanen oppdateres. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeid der akutte hendelser i flg. planen, kan oppstå.

3.3 Varsling om akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på telefonnummer 110 i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

4 Vilkår for utføring av tiltak i sjø

4.1 Generelt

Tiltakene i sjø skal utføres på en måte som minimerer spredning av partikler og tilslamming av vannmassene. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak gjennomføres.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269.

4.2 Prøvetaking av sjøbunnsedimenter

Sedimentene er ikke undersøkt for eventuelt innhold av miljøgifter og vi setter vilkår om at prøveresultatene med oppdatert risikovurdering av metode for oppgraving skal oversendes Statsforvalter før oppstart.

4.3 Håndtering av mudringsmasser

Sedimentmasser som skal mudres, skal mellomlagres på tett dekke, prøvetas og avvannes før de t kan leveres til godkjent avfallsløsning, i samsvar med forurensningsgraden. Stein som skal gjenbrukes, vil bli sortert ut. Detaljer om håndteringen skal beskrives i kontroll- og overvåkingsplan, jf. vilkår 5.1.

4.4 Partikkelsperre og turbiditetsmålere

Som avbøtende tiltak for å redusere fare for forurensning og spredning av finstoff til vannforekomsten ved utfylling skal det brukes en eller om nødvendig flere siltgardiner. Siltgardinene skal dekke deler eller hele vannsøylen på en måte slik at grenseverdi for turbiditet blir overholdt. Det skal brukes siltgardiner som er egnet til formålet ved tiltaksområdet, se fagrapport³ fra Statens vegvesen.

Ved valg av siltgardiner må strøm- og værforhold, bunn- og dybdeforholdene på stedet legges til grunn for prosjektering av flytelegeme og vekt på lodd/bunnfester. Det kan brukes fritthengende stiltgardin grunnet tiltakets art, siden stein fra utfyllingsarbeidet kan rulle over forankring og ødelegge siltgardinene.

Det skal føres jevnlig kontroll for at siltgardinene fungerer etter hensikten. Dersom siltgardinene ikke lenger fungerer, skal de repareres eller byttes ut. Arbeid/utfylling i sjø skal ikke skje når siltgardinene ikke fungerer.

Turbiditetsmålinger skal planlegges og utføres i samsvar med Norsk Standard NS-9433⁴.

Partikkelkonsentrasjonen utenfor partikkelsperren i tiltaksområdet skal ikke være høyere enn bakgrunnsverdi + 10 FTU/NTU i en periode på mer enn 30 minutt. Ved oppnådd alarmgrense skal utfyllingsarbeidet stoppe, og dersom overskriding skyldes tiltaket, skal det utføres avbøtende tiltak, eksempelvis å tilføre en ekstra partikkelsperre.

Kunnskap og informasjon tilegnet i prosjektet skal brukes for justering av måleprogrammet. Dersom observasjoner og målinger viser at en måler ikke er plassert på egnet sted eller dybde, skal måleren flyttes.

4.5 Aktsomhet overfor fremmede organismer

Den fremmede arten havnespy/japansk sjøpung (*Didemnum vexillum*) er allerede etablert flere steder i landet. Dette er en fremmed og uønsket art som formerer seg raskt og fører til store problem for marine miljø og næringer. Arten vokser bl.a. på skrog, fortøyninger, brygger og annet som finnes i sjøen. Vestland fylke har gjennom de siste årene registrert en økning i observasjoner av

³ Siltgardiner: funksjon, tilpasning og oppfølging. Rapport nr. 205 - 2013

⁴ Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard NS- 9433

havnespy. Havnespy er påvist ved kaier i Haugesund, Askøy, Bergen og flere steder i Sogn. Arten blir spredd via skipsfart, særlig i de største havnene som har besøk av utenlandske skip. Arten kan og bli spredd til mindre havner via småbåter eller festet til tauverk og andre flyteobjekt i sjøen.

Statsforvalteren minner om aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. Der står det at den som setter i verk tiltak som kan føre til utilsiktet spredning av fremmede organismer⁵ i miljøet, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten får uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten inneholder, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt oppdage utilsiktet spredning av fremmede organismer. Mistanke om funn av havnespy [må meldes inn](#) og verifiseres av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy observeres [skal observasjonen rapporteres til Artsdatabanken](#) og det må settes i gang tiltak for å unngås videre spredning. Slike tiltak skal skje i henhold til [veileder gitt av Sjøfartsdirektoratet](#).

5 Kontroll- og overvåking

5.1 Plan for kontroll og overvåking

Det skal utarbeides en kontroll- og overvåkingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkelig omfang til å avdekke spredning av forurensning fra tiltaket, medregnet kontroll med spredning av partikler og plast. Kontroll- og overvåkingsplanen skal avdekke eventuelle negative påvirkninger på naturmiljøet fra anleggsarbeidet.

Kontroll- og overvåkingsplanen skal sikre at vilkårene i tillatelsen oppfylles, og planen skal utarbeides i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder M-350/2015⁶. Måleutstyr, metoder, gjennomføring og analyser skal følge norsk standard.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det blir dannet avfall som følge av tiltakene. Særlig skal innhold av skadelige stoffer i avfallet avgrenses mest mulig. Stad kommune plikter å se til at all håndtering av avfall, under dette gjenvinning, blir utført i samsvar med gjeldende regler fastsatt i eller i henhold til forurensningsloven og avfallsforskriften.

Brukte partikkelsperrer skal leveres til lovlig mottak.

6.2 Håndtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal

⁵ Jf. [Fremmedartslisa 2023](#) og forskrift om fremmede arter.

⁶ Håndtering av sedimenter. M-350/2015. Veileder fra Miljødirektoratet.

ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal skje i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikre mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

6.3 Plast

Det skal gjøres tiltak for å avgrense tilførsel av plast til naturen. Det skal gjennomføres opprydding av plast og annet avfall underveis og i etterkant av tiltaket ved tiltaksområdet og nærliggende områder. Rutiner for dette skal foreligge skriftlig. Oppsamling av eventuelt avfall i sjøen skal loggføres. Rutiner for overvåking og oppsamling av avfall i sjøen skal inngå i overvåkingsplanen. Oppsamlet avfall skal leveres til lovlig avfallsmottak.

Miljødirektoratet sitt faktaark⁷ M-1085|2018 kan brukes som veileder.

7 Rapportering og dokumentasjon

7.1 Rapportering før oppstart

- Plan for kontroll og overvåking, jf. vilkår 5.1
- Resultat av prøvetaking av sjøbunnsediment, jf. vilkår 4.2

7.2 Sluttrapport

Det skal sendes inn sluttrapport fra arbeid innen 12 uker etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Rapporten skal oppsummere anleggsarbeidene, og skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomføring av tiltakene.
- Oversikt over uønskede hendelser, merknader og en beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak som er gjennomført for å hindre uheldig påvirkning på omgivelsene.
- Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.

8 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Statsforvalteren eller andre som har styresmakt, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

⁷ Problemer med plast i sjø ved utfylling av sprengstein i sjø. Miljødirektoratet M-1085/2018